

Enotna delegacija imela vrsto pomembnih srečanj

Prejšnji teden so člani slovenske enotne delegacije, v kateri sodelujejo vse komponente slovenske narodne manjšine v Italiji, ponovno imeli v Rimu vrsto pomembnih srečanj. V italijansko prestolnico so člani delegacije odpotovali predvsem z namenom, da se udeležijo manifestacije pripadnikov raznih manjšinskih skupnosti v Italiji pred sedežem poslanske zbornice, v kateri je iz nepojasnjenih razlogov obtočeno na mrtvi točki proučevanje zakonskih predlogov za zaščito in ovrednotenje manjšinskih skupnosti. Demonstranti so zahtevali, naj se ustrezeni parlamentarni postopek nadaljuje in čimprej zaključi. Gre za vprašanje, ki se sicer le posredno tiče naše narodne skupnosti, vendar menimo, da je enotna delegacija prav ravnala, da se je udeležila omenjene manifestacije v Rimu, saj smo »manjšinci« dolžni izraziti solidarnost ljudem in skupnostim, katerih usoda je zelo podobna naši.

Enotna slovenska delegacija je izkoristila priložnost za vrsto pomembnih obiskov. Najprej jo je sprejel predsednik senata Fanfani, ki je pokazal razumevanje za prikazana vprašanja in obljubil, da se bo pri ministru Vizziniju zanimal, ali vlada namerava predložiti svoj zakonski osnutek za zaščito slovenske manjšine ali ne. Prav tako se bo predsednik Fanfani zanimal pri predsedniku senatne komisije za ustavna vprašanja Bonifaciu, zakaj se je proučevanje zakonskih predlogov za zaščito slovenske manjšine prekinilo. Člani e-

dalje na 2. strani ■

Ivo Jevnikar: novi deželni tajnik Ssk

Mladi si želijo resnosti, organiziranosti, strokovnosti in enotnosti

Na deželnem kongresu, ki je bil v Gorici 10. aprila letos, je bil za novega deželnega tajnika Slovenske skupnosti izvoljen Ivo Jevnikar. V zgodovini deželne Slovenske skupnosti, ki je v organizacijskem pogledu nastala leta 1975, je Ivo Jevnikar tretji deželni tajnik. Prvi je bil dr. Drago Stoka, drugi pa prof. Andrej Bratuž.

Novega deželnega tajnika vljudno naprošamo, da se najprej sam predstavi našim bralcem:

Kratko se lahko predstavim tako: star 32 let, poročen, oče malega Petra, od leta 1980 delam kot časnikar na tržaškem Radiu. Poleg družine sta me močno oblikovala skavtska organizacija, kjer skušam biti še aktiven, v letih višje srednje šole in univedze še Slovenski kulturni klub. Pri tem bi takoj omenil, da so po mojem mnenju naše vzgojne, a tudi ostale organizacije temeljnega pomena, ne le za vzgojo značajev, posredovanje verskih, narodnih in kulturnih vrednot, temveč tudi za navajanje k skupinskemu delu, k čutu odgovornosti. Sploh je bogato tkivo naših organizacij in ustanov osnova, katere dopolnitev, življenjsko nujna dopolnitev je politično delo. No, v Slovenski skupnosti sem od leta 1972. V tem času sem imel različne dolžnosti v tržaškem izvršnem odboru in drugje. Leta 1976 nas je skupina prijateljev ustanovila Mladinsko komisi-

jo, poznejšo Mladinsko sekcijo Ssk v Trstu, ki je imela z goriškimi vrstniki dve leti kasneje I. deželni kongres. Preko Mladinske sekcije smo dosegli zelo dobre stike z mladimi predstavniki drugih manjšin po Evropi v okviru Federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti. Omenil bi še, da skušam slediti manjšinski problematiki tudi strokovno in publicistično.

Kako bi kratko povzeli program, ki je bil odobren in potrjen na zadnjem kongresu in ki ga nameravate uresničevati?

Peti deželni kongres Slovenske skupnosti je v bistvu potrdil dosedanje strankine smernice. Zelo posrečen se mi zdi naslov poročila, ki ga je objavil ravno Novi list: Mlajši ljudje za izvajanje starega, preizkušenega programa. Gre za naš narodni obstoj in razvoj. Pomemben cilj ostaja seveda globalna zaščita, vendar to ni vse. Naša stranka je tako vraščena v deželno stvarnost, da so, pravilno, vsi splošni gospodarski, družbeni, kulturni in drugi problemi tudi naši problemi. Na narodnostnem področju se moramo vsak dan boriti za ohranjevanje že doseženega, kar prihaja na dan predvsem v Trstu, in za doseganje enakopravne rasti na vseh področjih. Prizadevati si želimo za najbolj zastopljene, za Slovence v videmski pokrajini. Odločno bomo nasprotovali spremembam deželnega volilnega zakona, po katerih bi radi nekateri izključili edino slovensko stranko iz deželnega sveta. In še bi lahko našteval, saj so poročila in razprava na kongresu v Gorici navedli celo kopicico žgočih vprašanj.

Če bi morali narediti prednostno lestvico pri tem programu, kakšna bi bila ta lestvica?

Prednostna lestvica pri našem programu je stvar celotnega novega deželnega tajništva, ki šteje 18 članov iz vseh treh pokrajin. V stranki je nujno skupno razpravljanje in odločanje. Prve razgovore o prihodnjem delu smo že imeli in jih bomo v teh dneh nadaljevali. Kot novi deželni tajnik bi rad poudaril le to, da želim in moram biti tajnik vse stranke, ne glede na zemljepisne ali druge razlike, ki jih poznamo v Slovenski skupnosti. Ker je plurali-

nadaljevanje na 3. strani ■

Južnotirolski politik za slovensko manjšino na Koroškem

Voditelj Južnotirolske ljudske stranke v pokrajinskem svetu v Bocnu, Hubert Frasnelli se je udeležil v Innsbrucku okroglice mize, na kateri so razpravljali o vprašanjih slovenske manjšine v Avstriji. Južnotirolski predstavnik je grajal politiko dunajske vlade do slovenske manjšine na Koroškem. Dejal je, kako je med svojim obiskom na Koroškem osebno spoznal, da je slovenska manjšina predmet preganjanja, zaradi česar je naglasil, da bi morale avstrijske stranke in avstrijska zvezna vlada kazati večjo občutljivost za vprašanja slovenske manjšine na Koroškem. V

tej zvezi je opozoril, da Italija do zdaj ni sprejela nobene izvršilne norme, ki se tiče avtonomije na Južnem Tirolskem.

Pokrajinski svetovalec Hubert Frasnelli je bil pred kratkim na obisku na Koroškem, kjer je imel vrsto stikov s predstavniki slovenske manjšine. Gre za prvega južnotirolskega aktivnega politika, ki kaže razumevanje za položaj slovenske narodne manjšine na Koroškem in podpira njena prizadevanja za priznanje in zakonitev temeljnih manjšinskih pravic, kar med drugim predvideva sedmi člen avstrijske državne pogodbe.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 1. junija, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Slovenske popevke; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 »Vesele sanje«, radijska igra v dveh delih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Kmetijski tednik; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Stanislav Lem - Mario Uršič: »Magellanov oblak«, znanstveno - fantastična nadaljevanka v 8 delih; 15.25 Šport in glasba ter prenosi z naših prireditve; 17.30 Športne novice; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 2. junija, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Londonski memorandum v luči britanskih diplomatskih arhivov; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Revija »Primorska poje«: Sovodenjska dekleta ter Fantje iz pod Grmade; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Iz šolskega sveta; 15.00 Otroški kotichek: »Glasbene pravljice«; 16.00 Iz zakladnice pripovedništva; 16.30 Simfonični orkester Radiotelevizije Ljubljana pod vodstvom Antona Nanuta; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 3. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Mladi mladim; 16.00 Zgodovina je vedno že svoja lastna zgodba; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Izvirna radijska igra: Pavel Lužan: »Tercet«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 4. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Revija »Primorska poje«: moški zbor Štmaver in mešani zbor Oton Zupančič iz Štandreža; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Gospodarska problematika; 15.00 »Čarobni globus«; 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Marjan Gabrijelčič: Salonica; 18.00 Pravljica na Slovenskem; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 5. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; Liki iz naše preteklosti; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Slovenska popevka; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Ne prezrimo!; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Mi in glasba: XVI mladinski festival v Celju; 18.00 Londonski memorandum v luči britanskih diplomatskih arhivov; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 6. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Madžarski komorni zbor »Monteverdi« iz Budimpešte; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Iz filmskega sveta; 16.00 Iz zakladnice pripovedništva; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Klarinetist Robert Stanič in pianist Andrej Jarc; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 7. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Violinist Črtomir Šiškovič in pianist Igor Lazko; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Etično, nacionalno in razredno v sodobnih družbah: sociološki pogledi; 15.00 Otroški kotichek: »Kaj je na koncu sveta?«; 16.00 Zgodovina je vedno že svoja lastna zgodba; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Klarinetist Robert Stanič in pianist Andrej Jarc; 18.00 Stanislav Lem-Mario Uršič: »Magellanov oblak«, znanstveno - fantastična nadaljevanka v osmih delih; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Stanje jugoslovanskega gospodarstva ob spremembi vlade

V Jugoslaviji so v zadnjem času napravili vodstveno rotacijo ter je tako v vodstvu zvezne vlade Branko Mikulić nasledil Milko Planinc.

Takoj v nastopnem govoru je Mikulić poudaril, da je v Jugoslaviji potrebna temeljita družbena in gospodarska reforma, ki naj končno državo postavi ob bok gospodarsko razvitih dežel. Potrebna je ofenzivna razvojna politika — je dejal novi predsednik zvezne vlade — v kateri naj bi bili povečanje proizvodnje, deviznega priliva ter izvoza blaga in storitev, višja stopnja predelave in višje tehnološke ravni, večja kmetijska proizvodnja in razno drugo najpomembnejši pogoji za odpravo stagnacije oziroma za poživitev proizvodnje in zmanjšanje inflacije.

Zaradi tega — pravi Mikulić — je treba vztrajati pri uvajanju ustreznih gospodarsko-sistemskih rešitev in drugih ukrepov, ki naj bi podprli vse gospodarsko zanimive programe na področju proizvodnje, izvoza in skupnega nastopanja na tujih tržiščih. Izvoz izdelkov je treba podpirati tudi s politiko realnega dinarskega tečaja, s kreditiranjem izvoza, z dinarskimi spodbudami in z drugimi ukrepi gospodarske in davčne politike.

Kaj pa sodi o vladni gospodarski politiki jugoslovansko ljudstvo? Znani beograjski tednik NIN je v zadnji številki objavil zanimivo anketo s povpraševanjem ljudi. Iz ankete je razvidno, da večina Jugoslovancev sodi, da so politiki in zlasti voditelji gospodarstva odgovorni za sedanjo hudo gospodarsko krizo v Jugoslaviji. To je prvič, da je jugoslovanski tisk objavil tako jasno obtožbo proti političnemu razredu države.

82% intervjuvancev odgovarja, da je zdaj najhujši problem v državi stalno padanje življenjske ravni. Med podjetji pa jih 52% opozarja, da imajo največje težave zaradi pomanjkanja surovin in likvidnosti na uvozno-izvoznem področju. 37% podjetij postavlja na prvo mesto težave zaradi jugoslovanskih dolgov v tujini, ki znašajo okrog 20 milijard dolarjev.

59% intervjuvancev — nadaljuje tednik NIN — je brez obotavljanja opozorilo, da so za sedanjo gospodarsko krizo odgo-

vorni politiki. 47% ljudi vidi vzroke krize tudi v splošnem pomanjkanju odgovornosti in discipline. 41% vprašancev zahteva spremembe ustave in zakonov. V Sloveniji na primer bolj kritizirajo sistemske predpise, na Hrvaškem pa prakso.

Medtem ima italijanski parlament na delovnem sporedu zakonske predloge za gospodarski razvoj obmejnega področja. Aktualne so spet postale proste industrijske cone, ki so bile zaradi sporov po Osimu že pozabljene.

Na obeh straneh meje se nadaljujejo protesti zaradi letošnjih jugoslovanskih deviznih predpisov, ki so — proti mednarodnemu pravu — prizadeli tudi italijansko-jugoslovansko obmejno trgovino, vsaj tako pravijo poslovni krogi.

Obmejna trgovina po tržaškem avtonomnem računu je v prvih štirih mesecih lani znašala skoraj 130 milijard lir in letos manj kot sto milijard. Na Goriškem pa je lani v prvem štirimesečju dosegla nad 62 milijard lir in letos manj kot 47 milijard. Na Tržaškem to pomeni padec za več kot 23% in na Goriškem skoraj za 25%.

E. V.

»KRESNA NOČ«

V Novem mestu se je 24. t.m. končalo 29. srečanje gledaliških skupin Slovenije. Lepega priznanja je bila deležna kriško-openska gledališka skupina, ki je pod vodstvom Marka Sosiča uprizorila »Kresno noč«. Strokovna žirija je predlagala, naj to delo zastopa slovensko gledališko ljubiteljsvo na kar šestih festivalih, gostovanjih in snemanjih.

ALKOHOLIZEM V ITALIJI

V bližini Bologne je bilo pred dnevi zasedanje, na katerem so strokovnjaki proučevali posledice alkoholizma v Italiji. Ugotovljeno je, da v Italiji kakih 28 tisoč ljudi letno umre zaradi bolezni, ki so v tesni zvezi s prevelikim uživanjem alkohola. Tudi število obolenj za cirozo močno narašča. V državi je kakih 10 odstotkov prebivalstva, ki uživa preveč alkoholnih pijač.

Enotna delegacija imela vrsto...

■ nadaljevanje s 1. strani

notne delegacije so se nato srečali z nekaterimi senatorji neodvisne leve, z valdostanskim senatorjem Fossonom, Tridentincem Fontanarijem in s Sardincem Loi- em. Srečali so se dalje z voditeljem socialdemokratske senatne skupine, z nekaterimi krščansko-demokratskimi, socialističnimi in komunističnimi senatorji.

Zanimiva so bila zlasti izvajanja predsednika Fanfanija, ki so bila po mnenju članov delegacije zelo stvarna. Odkrita sta bila oba krščanska demokrata — od teh je eden doma iz Karnije — ki sta zagovarjala vsebinsko zakonskega predloga lastne stranke in nista sprejela nobene obveze.

Iz tega bi izhajalo, da je v stališčih te stranke treba iskati glavne razloge, zaradi katerih je postopek v senatni zbornici obtičal na mrtvi točki. Očitno je tu v ozadju vprašanje zaščite slovenske manjšine v videmski pokrajini, kjer se »stvari« še ni- so razčistile, kot tudi za stranko relativne večine — in še marsikaterega drugega — tudi še ni povsem jasno, kakšna naj bo zaščita Slovencev, ki živijo v Trstu in Gorici, se pravi v mestnih središčih.

Zadnji obisk slovenske enotne delegacije v Rimu je bil važen, predvsem zaradi številnih, vsekakor pomembnih stikov s kvalificiranimi predstavniki italijanskega političnega življenja.

Mladi si želijo resnosti, organiziranosti, strokovnosti in enotnosti

■ nadaljevanje s 1. strani

stična stranka, so v njej tudi nekatera idejna razhajanja, ki pa jih moramo obravnavati tako, da predstavljajo obogatitev celote, ne pa povod za nesoglasja, saj so strankini načelni temelji jasni in vsem skupni, konkretno pa se moramo odločati o problemih. Rešiti je treba določene nesporazume, predvsem pa okrepiti strankino organizacijo. Novi statut, predvsem pa novo delo čim večjega števila članov in somišljenikov bosta, upam, dala svoje sadove.

Slovenska skupnost v političnem in organizacijskem pogledu združuje sicer lepo število pripadnikov slovenske narodne manjšine v Italiji, vendar ostaja izven te politične organizacije še lepo število slovenskih rojakov. To velja predvsem za Tržaško in za videmsko pokrajino. Ali menite, da obstajajo pogoji za večjo, tudi organizacijsko, enotnost Slovencev v Italiji?

Večja enotnost Slovencev v Italiji je ideal, h kateremu teži Slovenska skupnost vse od svoje ustanovitve. Mislim, da je zamisel o samostojnem političnem nastopanju vedno bolj aktualna in da bo v prihodnje še bolj razširjena. Težave pa ostajajo in so velike: gre za ekskluzivne ideološke izbire, a tudi za desetletja trajajoče vcepljanje predsodkov ne le do SSK, temveč — mislim na Benečijo — do vsega slovenskega.

Kakšne odnose oziroma stike nameravate vzpostaviti z ostalimi komponentami slovenske narodne skupnosti v deželi? Menite, da je »enotna delegacija« zadovoljiva oblika sodelovanja in nastopanja?

Novo vodstvo ima v načrtu vrsto srečanj in pogovorov. Nekaj jih bo mogoče izvesti kmalu, ostale pač po poletnem premoru, ki je — hočeš nočeš — pred nami. Enotna delegacija je oblika akcijske enotnosti, pri rojevanju katere je bila Slovenska skupnost od vsega začetka. Naša javnost ni zadovoljna z rezultati prizadevanja enotne delegacije. V glavnem pa to ni posledica njenih nastopov, temveč gluho te sogovornikov. So pa tudi predlogi, da bi glede enotne delegacije uvedli nekatere spremembe, da bi točneje definirali njeno delovno področje in oblike dela. To ni želja, ki je zrasla le v Slovenski skupnosti, temveč tudi v ostalih komponentah. Zato je sama enotna delegacija na zadnji seji sklenila, da prihodnje srečanje posveti v celoti razpravi o perspektivah enotne delegacije. Vse komponente v teh dneh v svoji sredi preverjajo svoje poglede in predloge.

Se strinjate, da je za obstoj narodne manjšine nujna čimvečja politična enotnost, in da je prav tako nujna povezava z matičnim narodom in državo?

Slovenska skupnost se strinja, da je čimvečja politična enotnost nujna, kar dokazujejo tudi izkušnje drugih narodnih manjšin. Obenem pa poudarja, da ima kot stranka svojo posebno vlogo in odgovornost.

Slovinci v Italiji smo polnopravni del slovenskega naroda, zato ne gre le za povezavo z matičnim narodom, temveč za skupno rast. Meje in zgodovina so ustvarile vrsto ovir naravni povezanosti Slovencev v matici, ob državnih mejah in po svetu. Bojim se, da marsikdaj že razmišljamo in govorimo o istih stvareh na različnih »valovnih dolžinah«, kar postaja vse hujši problem pri ustvarjanju »enotnega kulturnega prostora«. Povsod pa je še dovolj volje in navdušenja za vseslovensko čutenje. Slovenska skupnost je del tega skupnega slovenskega prostora. Veseli se povečane narodne zavesti v matici, zaskrbljena pa je zaradi tistih pojavov, ki razgibavajo javno mnenje v republiški Sloveniji.

Z oblastmi Slovenije in Jugoslavije želi imeti še naprej stvarne, korektne, ustvarjalne odnose. Jugoslavija ima pravico in dolžnost, da se bori za naše pravice. To je zapisano v ustavi in v meddržavnih pogodbah. Ne gre le za zakon o globalni zaščiti. Močno vplivajo na nas tudi prijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo, določila o dejansko odprti meji (za gospodarske, a tudi druge izmenjave, med drugim za »duhovno blago« brez dolgih birokratskih zapletov), skupne naložbe ob meji itd.

Vtis imamo, da Slovenska skupnost do zdaj še ni določila pravega odnosa s kulturo in z njenimi nosilci. Kaj menite o tem?

Kako si razlagate dejstvo, da je med aktivnimi člani Slovenske skupnosti tako malo šolnikov (učiteljev in profesorjev)?

Zakaj Slovenska skupnost ne goji stikov s slovenskim klerom?

Ali se Vam ne zdi, da so tudi pomankljivi stiki s svetom delavstva in gospodarstva?

Na zadnjem deželnem kongresu smo kot stranka podelili »odličja Slovenske skupnosti« celi vrsti zaslužnih delavcev na političnem in splošno narodnem področju. Imena je Novi list objavil v prejšnji številki. Med njimi so kulturni in prosvetni delavci, številni šolniki, nadaljevalec dela beneških kaplanov Čedermacev, gospodarstveniki in ročni delavci, ki so veliko prispevali k uspehu SSK. Tudi na prejšnjih kongresih so bili med odlikovanci zastopane te in druge skupine našega prebivalstva. Če je mogoče danes kje kaka vrzel v teh stikih, jo stranka obžaluje in jo bo skušala odpraviti. Vsekakor bi se morali o vsem tem nekoliko zamisliti. Čas teče izredno hitro in postavlja vedno nova vprašanja. Ker je v stranki še vedno premalo aktivnih ljudi, izvoljeni predstavniki in organi pa morajo neprestano reševati kočljiva vprašanja na upravni ravni (samo danes: šolske stavbe v Gorici, sinhrotron, upepeljevalnik in termocentrala v Trstu, pa še hitre ceste, volilni zakon, zapiranje delovnih obratov, stiki z drugimi manjšinami, kriza v tržaških in goriških upravnih koalicijah, varčevalni ukrepi v zdravstvu, jusarske volitve in kmetijska problematika itd.), se lahko zgodi, da ostane kaj nerazčiščenega. Vsekakor so v naših vrstah

in kulturniki in šolniki in delavci in gospodarstveniki. Za globalnejši pogled pa bi imele veliko delo naše strokovne komisije, ki so zamišljene prav kot organi za preučevanje določenih izsekov življenja naše skupnosti, za kovanje daljnoročnejših načrtov. Tu je dovolj dela za vse.

Za kulturo in šolstvo je SSK doslej že veliko storila in bo še delala.

Ob upoštevanju ločitve delovnih področij in poslanstva Slovenska skupnost s hvalenostjo podpira napore slovenske duhovščine za skupno dobro in ne pozablja, da je slovenski duhovnik v najhujših časih reševal naš narod in ga še rešuje. Zato smo pozdravili spomenico slovenskih duhovnikov vseh treh škofij v korist globalnega zaščitnega zakona. SSK ni konfessionalna stranka, so pa v njej številni verni člani, ki kot laiki odigravajo pomembno vlogo tudi v cerkvenem življenju.

Kar zadeva delavstvo, je res, da še nimamo organizirane oz. bolj poudarjene prisotnosti v delavskem svetu, nihče pa ne more tajiti, da je med našimi volivci veliko število delavcev, ki so prisotni tudi v sekcijah in drugih strankinih organih. Ob tem vprašanju pa bi bilo potrebno širše razmišljanje o položaju delavcev danes, o vlogi sindikatov, o narodni enakopravnosti na delovnem mestu kljub deklariranemu internacionalizmu mnogih.

Še pred kratkim ste bili eden vidnejših predstavnikov Mladinske sekcije oziroma mladine Slovenske skupnosti. Mislite, da je mladina nasplošno v zadovoljivi meri zastopana v Slovenski skupnosti?

Mladi so vse bolj zastopani v stranki, kar je za vse nas posebno razveseljivo. Po novem statutu, ki je bil odobren v Gorici, je to tudi s pravili potrjeno in poudarjeno. Pomembnejše od pravil pa je seveda dejstvo, da je v SSK lepa skupina mladih in da je ideja o samostojnem političnem nastopanju med mladimi vedno bolj popularna. Če so v stranki vrzeli in pomankljivosti, jih bodo morali odpravljati pač predvsem mladi. Pri tem pa je treba priznati tudi drugo plat zvona: veliko mladih se za janvo delo sploh ne zanima, ker se zatekajo v zasebnost ali pa so naveličani gesel in strankarskih stranpoti v Italiji. Tisti, ki se za našo narodno politiko zanimajo, pa si želijo resnosti, strokovnosti, organiziranosti in enotnosti.

Kako si razlagate dejstvo, da na Tržaškem še ni bil izvoljen novi pokrajinski tajnik SSK in da ni bilo izvoljeno niti tajništvo, čeprav je pokrajinski kongres že davno mimo?

Do teh izvolitev bo prišlo v prihodnjih dneh, saj je bila zadevna seja že sklicana. To je vsekakor pristojnost pokrajinskih strankinih organov. Mislim, da je bil razlog krajše odločitve v želji, da se najprej konča naporno obdobje strankinih kongresov, ki so šli od sekcijskih zasedanj preko pokrajinskih kongresov v Gorici in Trstu do 5. deželnega kongresa. Pomembno je, da zdaj obnovimo organe tudi na tržaški pokrajinski ravni, da bo vodstvo polno močno reševalo čisto novo politično sliko, ki nastaja ravno te dni na Tržaškem z odstopi odborov tržaške občine in pokrajine ter novimi pogajanjimi o krajevnih upravah.

Proti centrali!

V petek, 23. t.m., sta tako devinsko-nabrežinski kot dolinski občinski svet izglasovala resoluciji proti gradnji premogovne električne centrale na ozemlju tržaške pokrajine. V devinsko-nabrežinski občini so za resolucijo glasovale vse stranke razen Liste za Trst in misovca. Ti dve skupini sta se vzdržali.

V Dolini so proti gradnji premogovne centrale glasovali komunisti, socialisti in Slovenska skupnost, medtem ko se je Kršćanska demokracija vzdržala. Z glasovi upravne večine in ob vzdržanju opozicije so še sklenili, da občina pristopi k odboru proti gradnji centrale. Dolinski občinski svet je med drugim obravnaval tudi predlog o gradnji novega tržaškega upepeljevalnika na ozemlju dolinske občine. Svojevalci so soglasno izrazili nasprotovanje predlagani lokaciji.

PROSTOR MLADIH

SKAVTSKI ORIENTACIJSKI POHOD

V nedeljo, 17. maja, se je odvijal po goriškem Krasu orientacijski pohod za člane Slovenske zamejske skavtske organizacije, ki so stari nad 16 let.

Udeleženci pohoda so se zbrali na tržaški oz. goriški železniški postaji. Tu so se razdelili na več skupin, dobili navodila za celoten pohod in specialko kraja. Z vlakom so nato nadaljevali pot do postaj, ki so bile navedene v navodilih. Ko so izstopili, so morali s pomočjo kompasa in specialke priti do označenega območja, kjer so bile postavljene postojanke. Pri vsaki postojanki so morali udeleženci opraviti nekatere naloge: zašiti gumb, dokazati svoje kuharske sposobnosti, reševati »ponesrečence«, načrtati topografsko karto, postaviti šotor, risati skico kraja, popraviti kolo, razbrati zapis v Morsejevi abecedi in preplezati čez »deročo« reko s pomočjo čez njo napete vrvi. Vsaka skupina je lahko prosto izbrala vrstni red postojank. Čas pohoda je bil omejen. Ob 16.45 so se vsi udeleženci zbrali na Vrh. Od tu so se podali v Gabrje, kjer je bila skavtska maša, ki jo je daroval g. Marjan Markežič. Po maši so vsi udeleženci pohoda šli k bližnji domačiji, kjer je lačne skavte čakala okusna večerja. Po večerji pa sta bili na vrsti nagrajevanje in družabnost.

Srečanje je bilo dobro organizirano in je lepo uspelo. K temu pa je botrovalo tudi izredno lepo vreme.

Zaslanjana koala

Bazovica in sinhrotron

Slovensko prebivalstvo vzhodnega kraškega področja ni proti napredku in ni občutljivo za zahteve skupne blaginje, vendar odločno nasprotuje pobudam, ki iz takega ali drugačnega računarstva povzročajo nepopravljivo škodo naravnemu okolju, krajevemu gospodarstvu in ne nazadnje narodnostni sliki prizadetih področij. Tak je smisel zborovanja v petek, 23. t.m., v Bazovici proti sedanji izbiri področja, kjer naj bi zrastle sinhrotronski svetlobni generator.

Pobudo za zborovanje je dalo Koordinacijsko združenje kraških vasi, k njej pa so pristopile Kmečka zveza, Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Slovensko de-

Bukavec. Po njenem poročilu pa se je razvila obsežna razprava, v katero je poseglo lepo število prisotnih.

—o—

Trgovinska zbornica izdala knjigo o marmorju

Na sedežu Trgovinske zbornice v Trstu so v ponedeljek, 26. t.m., predstavili publikacijo o kraškem marmorju, ki jo je izdala Trgovinska zbornica ob 2000-letnici izkoriščanja kamnolomov na Tržaškem.

Knjiga »I marmi del Carso triestino« sta predstavila geolog Franco Cucchi in dr. Santo Gerdol, s svojimi esejmi pa so sodelovali strokovnjaki Luisa Bertacchi, Sergio De Pauli, Rossella Fabiani Padovini, Paola Lopreato, Franca Maselli Scotti, Gino Pavan, Marco Pozzetto in Riccardo Sisto. O publikaciji, ki je vsebinsko razdeljena na zgodovinsko arhitektonski in tehnično-trgovinski del, je predsednik Trgovinske zbornice Giorgio Tombesi dejal, da je namenjena predvsem propagandi in vrednotenju kraških kamnolomov.

Na predstavitvi v Trgovinski zbornici je spregovoril tudi župan občine Devin-Nabrežina Bojan Brezigar, ki je poudaril pomen te publikacije in ob tem dejstvo, da ima kamnarska industrija danes še neslutene možnosti razvoja. Kot dokaz tega pozitivnega gledanja v prihodnost je omenil, da je devinsko-nabrežinska občina dala že pet novih dovoljenj za odprtje novih kamnolomov na svojem ozemlju.

Publikacija »I marmi del Carso triestino« bo gotovo še spodbudila ta razvoj, saj je dobra reklama izredno pomembna pri uspehu vsakršne gospodarske dejavnosti.

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko vabi člane in prijatelje na strokovno vodeni izlet skozi Trnovski gozd k Divjemu jezeru.

Izlet bo v nedeljo, 8. junija. Zbirališče ob 8. uri, pred sodiščem v Trstu. Prevoz z lastnimi sredstvi.

želno gospodarsko združenje, Komunistična partija, Slovenska skupnost, socialistična stranka, Vsedržavna zveza partizanov Italije. Na srečanju so bili prisotni tudi predstavniki Kraške gorske skupnosti ter raznih naravovarstvenih združenj. Uvodni poročili sta podala podpredsednik Koordinacijskega združenja kraških vasi doktor Karel Mezgec in tajnik Kmečke zveze Edi

ZUPNIJA SVETEGA JERNEJA APOSTOLA
OPČINE

MESANI PEVSKI ZBOR »SVETI JERNEJ«
OPČINE

vabita na

KONCERT

ki bo v župni cerkvi v soboto, 31. maja 1986, ob 20. uri za slovesen zaključek šmarnic

Sodelujejo: Mladinski pevski zbor »Vesela mladec«; Šentjakobska vokalna skupina (vodi Dina Slama); Mešani pevski zbor »Sveti Jernej«; Izbor Marijinih pesmi Alberta Miklavca bo podala Krasulja Simoniti-Suhadolc. Koncert bo povezoval Mitja Ozbič.

Umrl je duhovnik Franc Štuhec

V bolnišnici pri Magdaleni v Trstu je po krajši bolezni v četrtek, 22. t.m., umrl duhovnik Franc Štuhec. Pokojnik je skoraj vso povojno dobo preživel na Tržaškem, kamor je prišel leta 1945. Pripadal je salezijanski družbi. Rodil se je v Križevcih leta 1913, v duhovnika je bil posvečen leta 1940.

Takoj po vojni je bil nekaj časa kaplan v Sezani in nato več let župnik v Dolini. Prevel je zatem ravnateljstvo Marijanišča na Opčinah in posebno zaslovel kot organizator vsakoletnih slovenskih romanj s

Tržaškega in Goriškega. Krajšo dobo je prebil v Sloveniji, nato pa se je vrnil na Tržaško in prevzel dušnopastirstvo najprej v Podlonjerju in zatem v Zgoniku. Prav pred nekaj meseci pa je prevzel dušnopastirstvo v Trebčah.

Z njegovo smrtjo so se še bolj zredčile že tako redke vrste slovenskih duhovnikov na Tržaškem. Na njegovo željo so ga položili v grob na pokopališču na Repentabru. Pogrebne svečanosti so bile v trebenski cerkvi in jih je vodil škof msgr. Belomi.

Novo!
V KNJIGARNAH
STANKO VUK
*Scrittore
L'amore*
s predgovorom
FULVIA TOMIZZE
ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA
ul. Montecchi 6 - TRST - tel. (040) 728060

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Kulturni dom

Ivan Cankar

POHUŠANJE

V DOLINI ŠENTFLORJANSKI

Režija Jože Babič

V soboto, 31. maja, ob 20. uri

Obnova cerkve na Mirenskem gradu

V romarski cerkvi Žalostne matere božje na Mirenskem gradu gredo h koncu obsežna obnovitvena dela. Uprava tega pomembnega svetišča se je odločila, da prekrije streho severne stranske ladje, ki je močno zamakala, na novo je bila prebeljena tudi notranjščina cerkve. Tako bo še bolj prišel do izraza mogočen Kraljev križev pot, prav tako tudi njegov glavni oltar s kipom Marije z mrtvim Jezusom.

Najvažnejši podvig pa je gotovo rekonstrukcija rožnovenskega cikla nad loki glavne ladje, ki ga je Tone Kralj prvotno izvedel v »risarski« tehniki, vendar kar »na suho« na že obstoječi omet. Ker bi se te lepe podobe v tej izvedbi ne ohranile trajno, so se na Mirenskem gradu odločili, da jih strokovnjak posname na prozorno plastično folijo v razmerju 1:1, akademski slikar Lojze Čemažer pa jih je s pomočnikom prenesel in naslikal na nov svež omet, se pravi v fresko tehniki.

Ugotovljeno je bilo, da sedanja gradenska cerkev, ki je bila na novo zgrajena po prvi svetovni vojni, še ni bila posvečena, zato bo do te slovesnosti prišlo julija, ko bodo tudi dokončali obnovo edine še ohranjene nekdanje kapelice križevega pota izpred prve svetovne vojne, v kateri pa bo slikar Čemažer upodobil fresko svetih Cirila in Metoda. Sedanje kapelice križevega pota ob cesti na Mirenski Grad so novejšega izvora in so bile zgrajene po načrtu arhitekta Ivana Vurnika. Vse naštete pobeude so sestavni del spominjanja stoletnice prejšnje, prav tako triladijske romar-

ske cerkve na Gradu, ki je bila med prvo svetovno vojno popolnoma porušena. Ob tej priložnosti bo izšla tudi knjižica z opisom zgodovine nekdanjega in sedanjega umetnostnega bogastva in duhovnega pomena Mirenskega gradu.

—o—

KPI IN ZAŠČITA

Goriško pokrajinsko vodstvo komunistične partije je 23. t.m. priredilo tiskovno konferenco o vprašanju globalne zaščite za Slovence. Pokrajinska svetovalka Aleksandra Devetak je v svojem posegu poudarila, da želijo komunisti spodbuditi vse politične sile, da se aktivneje in učinkoviteje borijo za izglasovanje zaščitnega zakona. Govorili so še senator Battello, deželni svetovalec Ivan Bratina in pokrajinski tajnik Redivo.

USPEH GORIŠKE SOLE

Dijaki vseh italijanskih šol se lahko vsako leto udeležujejo mladinskih iger. Letos je bila športna sreča še posebej naklonjena dijakom goriške nižje srednje šole Ivan Trinko. Fantovski odbojarski ekipi, ki jo je vodil prof. Kodrič, je uspelo v polfinalni tekmi osvojiti zmago in si tako priboriti pravico za finalno tekmo v Rimu.

Kot pravijo, imajo naši mladi odbojkarji precejšnje možnosti za uvrstitev na prvo mesto, saj so v polfinalni tekmi premagali favorite, lanskoletne državne prvake, ekipo iz Mark in lansko tretjevrščeno ekipo iz Toskane.

Sovjetska zveza ne bo spremenila energetskega načrta

Kljub hudi nesreči v jedrski centrali pri Černobilju Sovjetska zveza ne bo spremenila svojega energetskega načrta. Ta med drugim predvideva, da se bo proizvodnja jedrske energije v prihodnjih štirih letih podvojila. Tako je izjavil namestnik ministra za energetsko industrijo. Ta je pribil, da je jedrska centrala pri Černobilju zgrajena v skladu s predpisi, veljavnimi v Sovjetski zvezi, in v skladu z mednarodno prakso.

Sovjetska zveza do zdaj še ni posredovala natančnih vzrokov eksplozije in strahotnega požara v jedrski centrali, od koder se je razširil radioaktiven oblak, ki je povzročil smrt najmanj 15 ljudi.

Na območju Kijeva, ki je glavno mesto Ukrajine in ima dva milijona in petsto tisoč prebivalcev, se nadaljuje izseljevanje učencev in dijakov. Šole so na tem območju zaprte od 14. maja. Dnevno zapuščta to območje, povečini s posebnimi vlaki, deset tisoč deklet in fantov. Moskovska vlada opozarja, da zahteva evakuacija izredne napore, zlasti od železničarjev. Učence in dijake naseljujejo po raznih turističnih krajih.

Sovjetska zveza bo torej nadaljevala z izvajanjem programa, ki predvideva izgradnjo devet jedrskih central v evropskem predelu Sovjetske zveze. V teku je že gradnja jedrskih central pri Minsku in Odesi. Predvidevajo, da bodo vse sovjetske centrale čez štiri leta proizvedle 1.880 milijard kilovatnih ur električnega toka. Od teh bo na jedrske centrale odpadlo 390 milijard kilovatnih ur.

Ameriški zdravnik, specialist za presaditve kostnega mozga, Robert Gale, se je vrnil v Moskvo, da bi še dalje nudil pomoč žrtvam jedrske nesreče v centrali pri Černobilju. Doktor Gale ni hotel dati nobene izjave ob svojem prihodu v sovjetsko prestolnico, in je le povedal, da se bo takoj sestal s svojimi sovjetskimi kolegi, saj želi takoj nadaljevati delo, ki ga je bil začel po nesreči z dne 26. aprila. Med svojim prvim bivanjem v Moskvi je dr. Gale opravil 19 presaditev kostnega mozga. Tedaj je dejal, da je treba pričakovati, da se bo število žrtev povečalo.

Mednarodna agencija za atomsko energijo na Dunaju je pred dnevi sporočila, da je skupno izgubilo življenje zaradi nesreče v jedrski centrali pi Černobilju 17 ljudi. Tednik v angleškem jeziku Moscow News pa je včeraj objavil vest, da se v raznih bolnišnicah na območju Kijeva več ljudi bori s smrtjo.

O posledicah nesreče v jedrski centrali pri Černobilju je pisalo glasilo sovjetskih sindikatov »Trud«, ki je poudarilo, da tisoči in tisoči ton peska, svinca in drugega materiala, s katerim zasipavajo poškodovani reaktor, dajejo zaželene rezultate, tako da se radioaktivnost postopno manjša. Ne glede na to je stopnja radioaktivnosti še vedno dokaj visoka. Zato se smejo približati območju jedrske centrale le osebe, ki so ustrezno zaščitene.

Slovesnost v goriškem Dijaškem domu

Štirideset let neprekinjenega delovanja Slovenskega dijaškega doma »Simon Gregorčič« v Gorici je v nedeljo privabilo na Svetogorsko cesto, kjer stoji Dijaški dom v Gorici, večino bivših gojencev, ki so skupno s sedanjimi gojenci in z vsemi, ki jim je pri srcu slovenska mladina, praznovali ta lepi jubilej.

Ob prisotnosti številnih predstavnikov političnih in šolskih oblasti so organizatorji slavja poskrbeli za bogat kulturni program. Dali so mu naslov »Mi smo tu«; začel pa se je ob 19. uri. Sodelovali so gojenci Dijaškega doma, moški zbor Jezero iz Doberdoba, oktet Simon Gregorčič iz Kobarida, otroški zbor Oton Župančič iz Štandreža, plesni skupini osnovnih šol iz Solkana in Nove Gorice, učenci šole Preska pri Ljubljani ter gojenci Mladinskega doma iz Celovca.

Ob jubileju je izšla spominska publikacija, ki jo je uredil Marko Marinčič. Gre za pravi zbornik, ki priča o delovanju te pomembne ustanove na Goriškem.

Organizatorji so ob tej priložnosti pripravili tudi nekaj razstav. Svoje likovne izdelke so razstavljali slikarji Oskar Bectia, Andrej Sakswida, Silvan Bevčar, Bogdan Butkovič, Hijacint Jussa in Vladimir Klanjšček. Še posebej so si ljudje radi ogledovali fotografije o štiridesetletnem delovanju Dijaškega doma Simon Gregorčič, ki ga vodi ravnatelj Edmund Košuta.

—o—

13. SENJAM BENEŠKE PESMI

Na Ljesah v Benečiji se je v nedeljo, 25. t.m., končal tridnevni Senjam Beneške pesmi, trinajsti po vrsti. Gre za prireditev, ki ima značilnosti festivala domače pesmi, njen pomen pa se poveča ob dejstvu, da je to zavestno dejanje neke spontane kulture, ki zna praktično zaživeti ob množični prisotnosti veselega in hvaležnega občinstva.

Prvo nagrado je prav to občinstvo prisodilo pesmi »Mama je šla na morje«. Prvo nagrado za melodijo je prejela skladbica »Takou te mladi«. Kot najboljše besedilo pa je žirija ocenila pesem z naslovom »Glas tihote«. Avtor teksta je Peter Zuanella.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

C. Goldoni

PRIMORSKE ZDRAHE

Režija Boris Kobal

Predstave na prostem:

v četrtek, 29. t.m., ob 21. uri v borovem gozdiču v MAČKOLJAH

v petek, 30. t.m., ob 21. uri na Hribenci v BORŠTU

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Pestrost evropskih narodnih literatur

(15. Mednarodno pisateljsko srečanje v Brezah - Fresachu na Koroškem)

Med osmim in enajstim majem so se v slikoviti gorski vasi Breze - Fresach nad Beljakom že petnajstič zbrali pisatelji iz številnih vzhodnih in zahodnih evropskih držav. Danes že uveljavljeno tradicionalno pisateljsko srečanje na avstrijskem Koroškem postaja mednarodno pomembna prireditev kulturnega zблиževanja med številnimi jezikovnimi območji z različno družbeno ureditvijo. Razodeva se kot pregled pestrosti evropskih velikih in majhnih literatur, kot kraj koristnih kulturnih informacij na stičišču zelo različnih političnih in ideoloških vplivov.

Letos se je zbralo v Brezah nad šestdeset pisateljev iz številnih držav. Srečanja so se urediležili avtorji iz Zvezne republike Nemčije, Nemške demokratične republike, Švice, Luksemburga, Italije, Francije, Madžarske, Poljske, Češko-slovaške, Jugoslavije in Avstrije.

Iz Jugoslavije so prišli *Vladimir Gajšek, Tone Kuntner, France Filipič, Jaro Dolar* in *Bogdan Pogačnik*, s Koroškega v slovenščini in nemščini pišoč *Janko Ferk* in prevajalec *Peter Kerschke*, z Dunaja pa *Milena Merlak* in *Lev Detela*.

Kar trije slovenski pisatelji so kot predavatelji navzočim tujejezičnim pisateljem, častnikarjem in kulturnim funkcionarjem približali aktualne slovenske literarne in duhovne probleme.

Koroški Slovenec *Janko Ferk* je na informativno zelo nazoren način spregovoril o slovenskih pisateljih na Koroškem in o težavah, s katerimi se srečujejo pri svojem kulturnem udejstvovanju. Razčlenil je pogoje slovenskega koroškega pisateljskega utripa, možnosti objavljanja literarnih in publicističnih spisov predvsem pri dveh koroških slovenskih založbah in v Jugoslaviji ter opozoril na literarno dejavnost v »MLADJU« in »CELOVŠKEM ZVONU« in v nemški celovški reviji »DIE BRÜCKE«, ki vedno znova upošteva tudi slovenske koroške avtorje in njihov doprinos h koroški duhovnosti. V zadnjem desetletju se je na Koroškem uveljavilo več upoštevanja vrednih mlajših slovenskih pisateljskih imen, pri čemer sta obe poglavitni koroški slovenski založbi, »Drava« in »Mohorjeva založba«, opravili vzpodbudno in koristno delo. Vendar povzročata, kot je menil predavatelj, še vedno veliko težav takoimenovana recepcija slovenske koroške literature. Prave literarne kritike z dobrim časopisnim feljtonom namreč na slovenskem Koroškem ni, tako da so pisatelji in njihovo občinstvo brez prave orientacije tako pri pisanju kot tudi branju.

V filozofsko razvejanih izvajanjih je *Vladimir Gajšek*, ki živi in deluje v Ljubljani, analiziral pesništvo nemškega klasika Hölderlina in umrle sodobne avstrijske pesnice in pisateljice Ingeborg Bachmann ter na ta način soočil klasično z modernim in moderno s klasičnim.

Kot tretji slovenski predavatelj je znani publicist *Bogdan Pogačnik* spregovoril o pomenu kulturnih srečanj v današnjih časih, istočasno pa je posegel tudi nazaj v zgodovino, da bi predočil humani smisel povezovanja med narodi ob upoštevanju njihovih avtohtonih danosti in značilnosti.

Zelo zanimivo je bilo predavanje *lužiškosrbskega pesnika Benedikta Dyrlicha* iz Nemške demokratične republike, ki je iz svojih lastnih izkušenj ustvaril poetologijo duhovnosti lužiškosrbskega naroda, ki kot manjšina živi v Nemški

demokratični republiki. Na dovršen način je opozoril na tradicijo lužiškosrbske literature, ki je zanimiv in kvaliteten sestavni del nadvse pisanege mozaika majhnih in velikih evropskih literatur.

K *Italijanom* je poseglo predavanje mladega švicarskega avtorja *Danteja Andreja Fanzettija*, ki piše v italijanščini in nemščini. Razčlenil je suvereni literarni svet enega najpomembnejših sodobnih italijanskih pisateljev, pred kratkim umrlega Itala Calvina. Ta je bil mojster literature, ki se je odlikoval s suvereno prepričljivostjo in istočasno fantastično izrazitostjo.

Zahodni Nemeec Wolfgang Ebert je na zelo kritičen način razčlenil *razmerja med Nemčijo in evropskim Vzhodom*. Ožigosal je velikonemško prevzetnost v času nacionalističnih ideologij in nacionalnega socializma, ki je podrla nešteto mostov, ki bi lahko vodili k slovanskim sosedom in v drugačno, plemenitejšo Evropo.

Francoski pisatelj Jean Charles Lombard je v posebnem referatu analiziral značilnosti sodobnih družbenih občil, predvsem radia in televizije, in poleg pozitivnih ugotovitev opozoril tudi na številne nevarnosti sodobnega televizijskega časa, na trivializacijo resničnosti in številna sploševanja.

Poleg predavanj so bile zanimive diskusije, v katerih so na veliko sodelovali tudi Slovenci. Čar pisateljskega zborovanja v Brezah na Koroškem pa pride do posebnega izraza tudi v družabnih srečanjih na robu. V številnih pogovorih ob skupnih večerih si pisatelji izmenjajo kulturne informacije, ki segajo takorekoč od Ukrajine do Belgije in Luksemburga, kar je pomembno za intenzivnejše in objektivnejše duhovno delo na širšem evropskem prostoru. V tem smislu so Breze pisateljev zares srečanje dialoga in zблиževanja.

Na robu tega pomembnega koroškega kulturnega dogodka je seveda še nekaj drugih zanimivih prireditev, predvsem literarnih nastopov. Tako sta letos 12. maja *Milena Merlak* in *Lev Detela* v celovški »Mohorjevi knjigarni« predstavila na posebnem zelo dobro obiskanem slovensko-nemškem literarnem večeru svoje nove knjige, pesniške zbirke »Kaj je povedala noč«, »Desetnica« in »Oporoka visokega ptiča«, ki so izšle v slovenščini, nemščini ter v angleških prevodih.

Lev Detela

Katalog kraških hiš

V sredo, 14. maja, so v prostorih devinske osnovne šole predstavili zanimivo publikacijo o kraških hišah in kraški arhitekturi, ki jo je izdal in pripravil deželni Center za katalogiziranje kulturnih dobrin s sedežem v Vili Manin pri Passarianu. Gre za 17. zvezek enciklopedične deželne publikacije, ki naj bi v nekaj letih zbrala gradivo za deželni katalog kulturnih znamenitosti. Kot je bilo rečeno med predstavitvijo, so doslej raziskovalci obdelali eno petino predvidenega dokončnega gradiva, strokovna usposobitev kadrov, visoka tehnologija in dolgoletne izkušnje pa napovedujejo, da bo to pomembno kulturno delo v nekaj letih končano in bo torej namenjeno zgodovinarjem in drugim raziskovalcem, a tudi javnim upraviteljem in turističnim operaterjem, ki bodo s pomočjo teh publikacij lahko bolj smotrno urejali turistične ponudbe.

Deželni center za katalogiziranje kulturnih dobrin je izdal svoje zvezke na osnovi dveh metodoloških sistemov. Prvi sloni na teritorialni obdelavi zbranega gradiva, n.p.r. katalogiziranja kulturnih znamenitosti kake občine ali kraja; drugi pa upošteva tematski sistem in torej obdeluje pojave na širšem zemljepisnem področju. V to drugo metodološko skupino spada tudi 17. zvezek, ki je, kot smo rekli, namenjen kraški hiši.

Publikacija je razdeljena na tri dele. V prvem delu je popis 138 primerov kraških hiš najrazličnejših obdobjih in značilnosti, ki sta jih raziskovalca Vanja Štrukelj z univerze v Parmi in Gianfranco Sgubbi s tržaške univerze zbrala na področju tržaške pokrajine. Vzela sta v pretres vse vasi tega področja; vsako poročilo sta opremila s kratko oznako poslopja in s fotografskim posnetkom. Gradivo je v publikaciji razvrščeno po občinah. Začne se z devinsko nabrežinsko občino, sledijo pa repentabska, dolinska, zgoniška in tržaška občina. Ko bralec gleda te posnetke, sproti ugotavlja dvojje: najprej arhitektonsko smotrnost kraške arhitekture, istočasno pa tudi, da je na relativno majhnem ozemlju vseeno opaziti določene arhitektonske razlike v poslopih, ki so še posebej opazne na vzhodni in zahodni meji tega ozemlja.

Drugi del obsega pet študij. Milko Rener objavlja pod naslovom »Zunanji vplivi na razvoj kraške arhitekture, njene bistvene značilnosti in vprašanje njene zaščite« zanimiv prispevek o osnovnih značilnostih in elementih, ki ustvarjajo samoniklost kraške arhitekture. Dvojezičen je tudi esej Alenke Franceschini »Interpretacija kraške arhitekture v zvezi z iskanjem ustreznih rešitev za njeno ohranitev«. Gianfranco Sgubbi

dalje na 8. strani ■

Prodoren uspeh orkestra iz Sudetov

Ciklus Večernih koncertov, ki ga organizira KD R. Lipizer, se je posrečeno zaključil z nastopom Filarmoničnega orkestra iz Sudetov iz poljskega mesta Walbrzyh. Nivo orkestra je ocenilo že samo občinstvo, ki je nadvse ugodno sprejelo tudi dirigenta Josefa Wilkomirskega in pianistko Ano Wesolowsko. Med občinstvom smo opazili tudi goriškega prefekta dr. Garsio, odbornika za šolstvo odv. Obizzija in rektorja Zavoda združenega sveta iz Devina dr. Sutcliffa.

Prva je bila na sporedu simfonija iz Verdijeve opere Moč usode, nato Lisztov Koncert v E-duru za klavir in orkester, kjer je izstopal virtuoziem pianistke in končno biser večera. Certta simfonija Čajkovskega v F-molu, katerega

izvedba je poudarjala melodične teme te prelepe skladbe. Mogoče najlepši del je bila izvedba »pizzicatov«, vendar je v celotni skladbi izstopala tudi izredna občutljivost dirigenta, ki je svoj orkester 85 članov zilil v homogeno enoto.

Kakovosti nastopajočih pa ni odgovarjala prisotnost občinstva, ki je bilo številčno precej pomanjkljivo. Vprašanje je, če Goričani razumejo organizacijske in finančne napore, ki so potrebni za doseg tako kvalitetnih gostovanj, vendar so vedno pripravljene tožiti, da mesto nič ne nudi. Ta opomba je žalostna nota na izredni užitek, ki so ga poslušalci odnesli z zaključnega koncerta ciklusa Večernih koncertov.

L. Q.

Dvajset let akademskega doma Korotan na Dunaju

V soboto, 24. maja, je bila v dvorani akademskega doma Korotan na Dunaju akademija v počastitev 20-letnice obstoja omenjenega doma. Nastopili so tamburaši, pevci, govorniki, rektor doma p. Ivan Tomažič pa je ob tej priložnosti izročil tudi prvo nagrado iz Sklada za pospeševanje slovenske zgodovine, ustanovljenega pred tremi leti. Prva nagrada je bila dodeljena dr. Jožku Šavliju in akad. Mateju Boru. Prvemu za študijo »Veneti, naši davni predniki« (1985), drugemu za študijo »Jezik, ki govori tudi današnjemu Slovincu« (1985).

Slovesnost se je zaključila s prijetno družabnostjo. Ob tej priložnosti je izšla tudi slavna številka Glasa Korotana (štev. 11), v kateri najdemo sestavke o Knežjem kamnu (J. Šavli), izvoru imena Slovenec in napisih na čeladah iz Negove (M. Bor) ter o slovenskih imenih za mesece (V. Mirt), kakor tudi povzetek odmevov na zadevo o Venetih (I. Tomažič). V pričakovanju posebnega poročila o tej slovesnosti objavljamo govor p. Tomažiča, v katerem je utemeljil podelitev omenjene nagrade.

»Najpomembnejša točka današnje prireditve je podelitev nagrade iz sklada za raziskovanje stare slovenske zgodovine. Dovolite mi, prosim, da začnem z omembo nekaterih osebnih doživetij.

V osnovno šolo sem hodil v svoji rojstni vasi na Brkinih, na Primorskem. V šoli je bila prepovedana vsaka slovenska beseda. Zato se otroci nismo mogli naučiti ne slovenskega jezika ne česa o slovenskem narodu. Trdo pa smo hranili zavest, da smo Slovenci. Z dvanajstimi leti sem šel v notranjost Italije, v popolnoma tuj svet. Šele tam sem se začel zavedati slovenskega jezika in se ga nekoliko učiti na podlagi kakega berila, ki mi je slučajno prišlo v roke. Tako sem nekoč našel v neki stari knjigi pripoved o vojaških spopadih med Bavarci in Slovenci.

Nisem si mogel razlagati, zakaj in kje naj bi to bilo. Mnogo časa pozneje sem enkrat čital, da so Slovenci prišli v 6. stoletju. Vse to mi ni dalo več miru. Želel sem vedeti kaj o zgodovini svojega naroda. Nisem pa imel nobene možnosti.

Sele ko sem dvajset let pozneje prišel na Dunaj in sem se prvič po dvajsetih letih lahko vrnil domov, sem se začel zanimati tudi bolj za slovensko zgodovino.

Pred točno 26 leti sva skupaj sedela z dr. Vospernikom pri nekem sestanku Kluba slovenskih študentov v našem prvem domu na Bennogasse 21. Ne vem ob kaki priložnosti, vendar se prav dobro spominjam, da sva govorila o slovenski zgodovini. Povedal sem že takrat, da se mi zdi, da je teorija o prihodu Slovencev v 6. stoletju popolnoma neverjetna. Pri tem mnenju sem ostal in se naprej zanimal za začetek slovenske zgodovine. To vprašanje se mi je zdelo tako važno, da sem pred tremi leti ustanovil sklad za raziskovanje stare slovenske zgodovine.

Z veseljem danes lahko ugotavljam, da je v zadnjem letu to vprašanje vznemirilo slovensko javnost. Uveljavljajo se nova spoznanja, ki postavljajo slovensko zgodovino na pravo mesto.

Pomembne zasluge sta si pridobila pri tem delu akademik Matej Bor in dr. Jožko Šavli. Matej Bor je poznano ime v slovenski literaturi. Je pisatelj in pesnik. Je pa tudi eden od naših najboljših jezikoslovcev. Začel je svojo pot z

znanim jezikoslovcem Bezljajem. Njune smeri pa so se ločile. Oba sta strokovnjaka vsak na svojem področju. Dr. Jožko Šavli je mlad znanstvenik. Bil še študent našega doma in je na Dunaju promoviral. Zdaj je profesor v stari Gorici. Skupno navdušenje za narodno stvar je pripomoglo, da sva se pismeno spoznala, še preden je prišel na Dunaj.

Njemu sem najprej potožil svojo nevoljo nad napačno in poniževalno prikazovanje slovenske zgodovine. Prosil sem ga, naj bi raziskoval nasprotno dokaze. Tako je prišlo do njegove študije, »Veneti — naši davni predniki«, ki je bila objavljena v lanski številki GK.

Malo pozneje je Matej Bor objavil celo vrsto člankov v Književnih listih Dela s presenetljivimi ugotovitvami o jeziku, ki govori tudi današnjemu Slovincu. Obe študiji se dopolnjujeta in nam prepričljivo dokazujeta, kje so korenine slovenskega naroda.

S svojim delom sta oba avtorja napravila slovenstvu in slovenski zgodovini veliko uslugo; tako veliko, da je danes še ne moremo pravilno oceniti. Šele ko bo premagano negativno zadržanje tistih boječih, ki si ne upajo zapustiti starih in umazanih voda, da bi plavali v svežem in osvežujočem toku; in ko bo premagano nasprotovanje tistih, ki iz osebnega prestiža ne morejo odstopiti od svojih zacementiranih položajev —

nadaljevanje na 8. strani ■

Papež sprejel uradno bolgarsko delegacijo

Papež Janez Pavel II. je prejšnji teden v Vatikanu sprejel uradno delegacijo bolgarske republike ob vsakoletnih proslavah Cirila in Metoda, ki sta sozavetnika Evrope. Spomin na evangeljsko delo svetih Cirila in Metoda, ki se je izkazalo za zelo pomembno za medsebojno razumevanje in sodelovanje med evropskimi narodi, je dejal papež, vse nas obvezuje, da nadaljujemo z njunim delom, tako da bodo iz skupnih krščanskih korenin vcvetele vedno nove dejavnosti in da se bodo evropski narodi med seboj spoštovali in sodelovali. Papež je dejal, kako mu je znano, da v Bolgariji častijo spomin obeh svetnikov

V nedeljo, 25. t.m., na praznik Svete Trojice je papež Janez Pavel II. v Rimu posvetil v duhovnike 74 diakonov iz 23 držav. Med njimi so bili nekateri Poljaki, Čehi in Slovaki. Kar 31 novomašnikov pripada družbi Opus Dei. To so večinoma že nekoliko starejši možje, ki so pred bogoslovnimi študijami dosegli druge visokošolske naslove ali pa celo opravljali pomembne upravne, podjetniške ali univerzitetne službe.

Isti dan je papež sporočil, da bo od 29. maja do 7. junija zasedala v Bariju mešana komisija za teološki dialog med katoliško in pravoslavno Cerkvijo.

Vili Stegu

Poskus osvetlitve mišljenja Simone Weil

Lepo, dobro in želja po biti

Za Weilovo je lepo zadnja in najvišja skrivnost. »Lepota je najvišja skrivnost tu doli« (L, 37). Ima sakralni pomen in je pot k spoznavanju resničnosti biti. Lepota je klic »tistemu delu duše, ki zre« (L, 37), je preprosto sposobnost pozornosti in pomoč naši nesposobnosti, da bi prišli na sled nevidnemu; lepota ustreza naši težnji po resnici. To so vrata in vhod v vrt spoznanja in »ogledalo naše želje po dobrem« (AD, 156). Lepota je vidno in v obliko zajeto ne-pojavno, ki vzbuja neugasljivo in neizpolnivo željo, zato povzroča trpljenje in izkušnjo absurdnosti, s tem pa človekovo dušo drži v budnosti, saj lepota hrani le tisti del duše, ki je sposoben zretja, in pušča v lakoti tisti del duše, ki hoče posedovati (CS, 252).

Tako je lepota bistven srednik med bivanjem, ki je na poti k dekreciji, in med ciljem bivanja, ki je v edinstvi z božjo bitjo. Ta pot pa je pot spoznanja in odrešenja.

Po drugi strani pa je lepo brezciljni cilj. Cilj lepega je v tem, da je vezni člen med sredstvi in ciljem samim. Cilj lepega je, »da zapeljuje«, prepričuje in pomaga od želje po imeti k želji po biti. Po lepem se želja dotika same biti (C II, 192).

Posamezno lepo nam razodeva lepo v celoti: to je prvi znak njegove splošnosti (C II, 138). Drugi znak pa je njegova brezčasnost, njegova obstojnost in trajnost. Lepo nas predstavlja v neskončno. Tretji znak lepega je njegova nedotakljivost, nespremenljivost in celovitost: »Lepo je to, česar ne želimo spremeniti« (CIII, 288).

Užitek lepega je možen le v popolni odpovedi posedovanju. Če te odpovedi ni, če se hoče duša v užitku veselja nad lepim nasititi, ni dosegla lepega. A to še ne pomeni, da je lepo s tem oropano svoje transcendentnosti.

Glavni znak lepega, ki v sebi združuje vse druge znake, je harmonija. S tem Weilova razume združevanje ločenega in protislovnega. Harmonija se kaže kot povezanost nesmisla in transcendence, večnosti in časa, omejenega in neomejenega. Nad harmonijo lepote je le še harmonija nujnega in dobrega. Zato je tudi stvarstvo podoba božje lepote. V tem smislu Weilova razume tudi inkarnacijo, ki je temeljna podoba božjega sestopa v svet, v bivanje. »Inkarnacija. Spuščajoč se gibanje kot pogoj dvigajočega se gibanja« (C II, 109). V tem dejanju ponižnosti je »najgloblja identičnost Boga s človekom« (CII, 136). To identičnost najdemo v pravičniku, ki je postal »merilo vseh stvari«, vendar je to postal le s trpljenjem in spoznanjem. »Po trpljenju k spoznanju.« Kakšen silen krog je s tem sklenjen!

*

KATALOG KRAŠKIH HIŠ

■ nadaljevanje s 6. strani

je napisal študijo »Kraške hiše v tržaški pokrajini: vzorci katalogizacije in razlage ljudske arhitekture«. V študiji razčlenjuje tri značilne vrste kraške hiše. Prva je arhaična oblika, ko gre za štirikotno, enosobno hišo, navadno brez dimnika in s prostim ognjiščem; drugo časovno in stilno obdobje označuje s pojmom vzorec hiše »koruzne kulture«, se pravi one hiše z »gankom«, ki so jih začeli graditi, ko se je kmetijstvo na Krasu preusmerilo v izrazitejšo poljedelske panoge, začelo pa se je opuščati pastirstvo. Tretji arhitektonski vzorec pa predstavljajo tiste hiše, ki kažejo drugačne značilnosti in sosedne vplive.

V prispevku »Kakšna je prihodnost kraške hiše?« se Pietro Marchesi z veliko skrbjo sprašuje o sodobnih posegih v urbanistično in arhitektonsko ureditev naših vasi in posebej starih kraških hiš, ki bi jih morali obnavljati. Študija je opremljena tudi s primerjalnim fotografskim gradivom, ki osvetljuje pomen vprašanja. Kot pripomoček k branju in razumevanju objavljenih primerov kraške hiše pa je posebno koristen zadnji prispevek te publikacije. Gre za topografsko analizo popisanih hiš v vaseh in zaselkih, ki jih je katalogizacija vzela v poštev.

Tretji del objavlja nekaj primerov originalnih opisnih kartončkov, nekaterih značilnejših poslopji, ki so jih vzeli v poštev pri katalogizaciji. Visoka strokovnost in natančnost opravljenega dela nam pričata o pomembnosti te publikacije. Prepričani smo zato, da bodo poklicani znali črpati iz nje veliko dragocenih podatkov in napotkov glede ovrednotenja kraške arhitekture in krajevnih značilnosti. Prav tako smo tudi gotovi, da bodo javni upravitelji znali uporabiti zbrane podatke Centra za katalogizacijo kulturnih dobrin pri urejanju in izvajanju urbanističnih načrtov ali turističnih ponudb.

M. T.

20 LET AKADEMSKEGA DOMA KOROTAN

■ nadaljevanje s 7. strani

se bo pokazalo koliko je bil vreden pogumen nastop Šavlija in Bora, da pokazeta Slovencem njihovo pravo identiteto.

To je zame izrednega pomena. Zato sem vesel, da danes lahko podelim obema prvo nagrado sklada za raziskovanje stare slovenske zgodovine.

V mišljenju Simone Weil moramo ločevati dobro samo od razmerja bivanja in dobrega, na katerem temelji moč želje kot težnje za dobrim in kot izvrševanje dobrega. Dobro samo je absolutno, ontološko, identično samo s seboj, nedoločljivo, brezpogojno, kar si lahko mislimo le izven vsega pogojnega (CS, 162). Dobro je identično z bitjo, kot smo že rekli. Ne moremo... kar si ne moremo ne predstavljati, ne določiti (CS, 162). Odteguje se vsakemu izkustvu, vsaki analogiji. Odtis dobrega je le lepota, a ta nikakor ni dobro samo. Po drugi strani pa »dobro nima svojega naspotovanja« (CIII, 234). Absolutno dobro je bit sama, je resničnost sama, torej Bog sam. Zato je absolutno dobro stvar vere in gotovosti. Ta gotovost najprej velja za identičnost dobrega in božjega. To pa zato, ker dobrega ni v bivanju samem. Praznina in nič, ki v bivanju zavzemata mesto dobrega, sta prav tako bistvena kot dobro samo, zato sta oblika javljanja skritega dobrega. »To, da si dobrega ne moremo predstavljati, niti ga določiti, je za nas praznina. A za nas je ta praznina več kot vsa polnost« (CIII, 119). Tako imata praz-

Koledar dramskega sporeda Radia Trst A za junij 1986

V torek, 3. junija, ob 18. uri: Pavle Lužan »TERCET«. Radijska igra. V tej komorni igri predstavnik najmlajše slovenske pisateljske generacije ubeseduje groteskne refleksije resničnosti našega časa. Osrednji problem nekomunikativnosti skuša razkriti na najbolj arhetipski konvenciji našega vsakdana: na zakonski zvezi kot obliki človeške skupnosti. Klasični trikotnik torej, s klasično zasedbo: mož, žena in možki. Režija Mirč Kragelj. Produkcija »Radijski oder, 1983«. Ponovitev.

Od 10. maja do 28. junija, vsako soboto ob 18. uri (ponovitev vsako nedeljo ob 14.40): Stanislaw Lem - Mario Uršič »MAGELLANOV OBLAK«. Znanstveno-fantastična nadaljevanka v osmih delih. Zadnja nadaljevanja prve radijske »science-fiction«, ki jo je po utopičnem romanu poljskega pisatelja Lema napisal Mario Uršič. Avtor, ki je »Magellanov oblak« napisal leta 1955, ko mu je bilo 34 let, se je kasneje uveljavil kot izrazit pisatelj znanstveno-fantastične in utopične proze, poglobljene s psihološkimi, moralnimi in filozofskimi problemi in analizami, pa tudi z mojstrsko satiro in grotesko. Dramati-

zacija in režija Mario Uršič. Asistentka režije Mirjam Maver. Ton in montaža Sandro Guštin. V glavni vlogi Tone Gogala. Produkcija »Radio Trst A«.

—0—

ITALIANISTIKA V JUGOSLAVIJI

V Jugoslaviji predava italijanski jezik in književnost 70 profesorjev, asistentov in lektorjev na univerzah v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Pulju, Zadru, Sarajevu, Skopju in Novem Sadu. Zanimanje za italijanščino pa na srednjih šolah in na univerzah stalno narašča.

To so ugotovili na srečanju italianistov na Filološki fakulteti v Beogradu. Šest let po podobnem srečanju predavateljev z vseh univerz v Jugoslaviji so lahko jasno občutili povečano zanimanje za to stroko, obenem pa so obžalovali skromna denarna sredstva za njen razvoj.

Na sporedu so bila tudi nekatera predavanja. Govoril je tudi ljubljanski profesor Atilij Rakar.

EGS obsoja južnoafriški napad

Evropska skupnost je obsodila južnoafriški napad na postojanke Afriškega narodnega kongresa v Zambiji, Botswani in Zimbabveju. V teh treh državah pa se vprašujejo, kako so mogli južnoafriški posebni oddelki nemoteno izvesti svoje napade.

V Zambiji je južnoafriško letalstvo napadlo oporišče svoje domače črnske obožene opozicije kakih 20 kilometrov daleč od zambijskega glavnega mesta Lusake. Letala so nemoteno preletela kar 800 kilometrov od južnoafriške meje do cilja.

V Botsawi in Zimbabveju je bilo še huje, saj so južnoafriški vojaki prodrli v glavni mesti Gaborone in Harare in mini-

rali sedeža Afriškega narodnega kongresa in odšli.

Po dosedanjih podatkih so napadi terjali le eno človeško življenje.

Režim iz Pretorije je hotel očitno pokazati, da je sposoben napasti nasprotnike tudi daleč od države. S tem pa je spet povečal napetost v Južni Afriki in potrdil mnenje sosednih črnskih držav, da želi omajati države v neposredni bližini.

Južnoafriška letalska družba je začasno iz varnostnih razlogov prekinila letalske povezave z Botsvano in Zimbabvejem.

Medtem se znotraj države množijo žrtve resnega nasilja in obračunov med samimi različno usmerjenimi člani.

nina in nič polnost resničnosti (CIII, 120). Človek lahko stremi za dobrim le v razmerju do tega pomanjkanja. To razmerje pa pogojuje samo bistvo bivanja. Kaže se kot potreba in želja po dobrem, kot usmerjenost vsega bivanja k temu cilju. Želja po popolnem dobrem označuje bivanje samo. V bivanju je dobro le v obliki želje in to le v celotnem zadržanju želje in ne v posamičnem, pa čeprav si pod tem mislimo Boga. »Zavedati se, da nič tega, česar se dotikamo, kar slišimo, vidimo, itd. nič tega, kar si predstavljamo, nič tega, kar mislimo, ni dobro. Celotno, če mislimo na Boga, to ni dobro« (CIII, 119). To pa zato, ker je vse naše mišljenje vezano na konkretne predmete na ravni bivanja, ki niso dobro samo. Posamični predmeti želje so le relativno in pogojno dobro, absolutno dobro, ki si ga ne moremo predstavljati pa je eno z željo samo. Tako je v območju bivanja moč te želje nekaj brezpogojnega in razbija pogojnost in vzročnost bivanja. »Želja postavlja misel v absolutno kot v neomejeno« (CII, 226). Pogojni bivanja tej želji postavljajo mejo, najradikalnejša meja pa je smrt.

Simona Weil se zaveda težave, ki je v tem, da se želja lepi na predmete na ravni bivanja in da le s skrajnim naporom prodre k nespoznavnemu in nedoločljivemu. Tja vodi le čista pozornost, to pa je težko, polno trpljenja in nasilno, ker zadeva samo jedro bivanja; zato se nam tudi to teženje zdi absurdno. V resnici pa ta želja razkriva absurdnost celotnega bivanja. Če Weilova pravi, da »bivanje ni dobro« (CIII, 223), to ne pomeni, da zanika vrednost bivanja, marveč ga postavlja pod absolutno dobro. Celotno bivanje je le sredstvo, služi spoznanju dobrega, ki se v bivanju razodeva kot transcendentno stremljenje.

»Dobro si lahko le želim« (CS, 285). Ta želja pa ni ne izpolnjena, ne neizpolnjena, je brezpogojna, je dobro samo. (CS, 286). Ko gre za absolutno, je izpolnjenost ali neizpolnjenost želje brezpredmetna. Da ta želja kljub temu na absurden način obstaja, je dokaz njene bivanjsko transcendentne, nadnaravne narave. Želja je narava dobrega samega. Iz tej dejstva Weilova izvaja vso etiko. (CIII, 30-3)

(Dalje)